

Jó pedagógiai gyakorlatok

Iskolánk most véget érő Erasmus+ pályázatának keretében minden kollégánk olyan képzésen vehetett részt, mely életre szóló élményt jelentett. Természetesen ezt „nem adták ingyen”.

Sokan úgy gondolják, hogy egy ilyen nyári továbbképzés csak az utazásról, a nyaralásról szól. Kötelező jelleggel az is a program része, hogy kulturális feltöltődésben, élményben lehessen részünk, de a hangsúly a szakmai munkán, a képzés elvégzésén van. Az általános tapasztalat az, hogy hazatérve a résztvevő sokkal fáradtabb, kimerültebb, mint mikor elindult. Egy-két hét pihenés azonban helyreállítja a mérleget és a résztvevő már örülni is tud annak, hogy belevágott a programba.

A szakmai hozadék pedig majd akkor válik nyilvánvalóvá, amikor órára bemenne könnyebben, változatosabb szókinccsel, motiváltabban, felfrissülten – már a régi fásultságnak nyomát sem lelve - beszél a nyelvtanár egy-egy élményéről, a benne kialakult új szemléletről, nyitottabbá vált világról. A régi, már sokszor unalmassá váló feladatokat, szövegeket új, friss módszer veszi át. Az egyéb – nem módszertani – képzések pedig a mi estünkben egy egészségesebb életvitelt, szemléletet is elősegített. (pl. Érzelmi intelligencia fejlesztése, konfliktuskezelés).

Az átélt élményekről korábbi cikkeinkben már olvashattak az érdeklődők.

Most az új ismeretekből, a képzések „pedagógiai hozadékából” szeretnénk egy kis ízelítőt adni.

Név: Czene Gábor

Helyszín: Berlin

Időpont: 2019 július 1-12

Tanfolyam irányultsága: intenzív nyelvtanfolyam (szintemelő) és CLIL.

Tartalmi leírás, megszerzett kompetenciák, elsajátított tudás:

A 2 hetes tanfolyam alatt egy olyan oktatási módszerrel és eszköztárral ismerkedtem meg, amit a magyarországi oktatásban is alkalmazhatók.

Kulcsszavak: országismeret, problémaközpontúság, vitakészség, multidiszciplináris.

Előkészületek: az előzetes tudás felmérése teszttel, a tanulók egyéni meghallgatásával.

Első lépés: a csoportdinamika létrehozása asszociatív eszközökkel. Erre szolgál egy szimbólum, kép vagy kifejezés, amely alapján a csoport tagja önmagát jellemzi és meghatározza a csoporton belüli várható helyét: érdeklődési kör, kommunikációs készség, együttműködési hajlandóság. Ennek a lépésnek a végrehajtásához kapcsolódnak a Dixithez hasonló asszociatív kártyák. .

Második lépés: egy történelmi esemény, döntéshelyzet illetve következmény vagy aktuális társadalmi, gazdasági esetleg kulturális változás megismerése, megvitatása. Párban illetve háromfős csoportban a téma egy szeletének feldolgozása és határozott időn belüli ismertetése a teljes csoporttal. Segíti az együttműködést és javítja az új ismeretek elsajátítását. A hazai történelemoktatásban a szatmári béke tárgyalásától kezdve alkalmas a tananyag a projectalapú feldolgozáshoz. A földrajzon belül a jelenlegi társadalmi-gazdasági alapok nyújtanak lehetőséget az órai ismeret ilyen feldolgozásához. Nagyon fontos a helyes forráskritika alkalmazása, elsősorban az internetes kutatás során. A berlini tanfolyamon az elsődleges forrás a Deutsche Welle volt, illetve olyan kiadványok, amelyek segítették az eligazodást. Pl.: jövevényszavak és történetük, közigazgatási ismertető, statisztikai elemzések. Hazai vonatkozásban a Múlt Kor internetes portálja, a Rubicon magazin, a Földgömb illetve a Természettudományi Közlöny jöhet szóba.

Harmadik lépés: a tanult anyag összekötése egy másik tudományterülettel. Remekül felhasználható a zene, főleg a könnyűzene, illetve a musical, mint műfaj. A filmgyártás kimeríthetetlen forrásnak tűnik, de itt kell a legnagyobb kontrollt is gyakorolni a tények hamisítása miatt.

Példa: István a király órai feldolgozása vagy a kádári kultúrpolitika a hazai beat illetve rock zenekarok megítélésén keresztül. A világ turizmusának megismerése az egyes országok imázsfilmjein keresztül. (Iskolapélda: Izland.)

Negyedik lépés: a tanulás kihelyezése. Amennyiben lehetőség adódik múzeumpedagógiai foglalkozásokon keresztül mélyíthető el a tudás. Budapest önmagában alkalmas erre, messzebbi iskolák esetében leginkább a helytörténetben alkalmazható. A magyarországi történelem megismerésében új távlat nyílt a budapesti tematikus kirándulások elindulásával. Itt egy-egy személyhez vagy korszakhoz kötődő elsősorban építészeti emléket ismerhet meg a kiránduláson résztvevő. A korszakot közelebb hozza, a tudást mélyíti.

Ötödik lépés: a témakörrel való kötetlen beszélgetés, az új ismeretek megerősítése.

Értékelés: a témakört feldolgozó tanár utólag igyekszik megállapítani, hogy milyen pontoknál mutatkozott nagyobb érdeklődés és hogy mely feladatoknál motiváltabb a diák. Ez segít a következő tematikus hét vagy hónap előkészületében vagy megtartásában.

Név: dr. Behányi Rita

Helyszín: Regensburg

Téma: Auffrischkurs für Deutschlehrer:

Methoden und Sprache

A regensburgi Horizonte nyelviskola módszertani órái frissítők, színesek voltak. A mozgásos feladatoktól a játékokon át az alternatív írás órai felhasználásának lehetőségéig sok mindent kipróbálhattunk. És ha az ember nem csak hallja, de csinálja is az új módszert, könnyebben elhiszi, hogy a mindennapokban is működhet.

1. **Samba-Tanz** - Táncos, ritmusos gyakorlat (Nagyon jól használható pl. bemutatkozáshoz)

A csoport tagjai körben állnak. Először csak a „tánclépéseket” tanuljuk meg: jobb láb előrelép, majd hátra, aztán zár. Utána ballal ugyanez, előre, hátra, zár. Amikor ez viszonylag zökkenőmentesen, egyszerre megy a csoportnak, jöhet a mozgás ritmusára a bemutatkozás. „Ich bin Susi.”- mondja a csoport tagja a tánc ritmusára, majd a többiek üdvözlik: „Hallo, Susi!” És így sorban mindenki bemutatkozik, majd a csoport kórusban üdvözli.

Ha a csoport már ismeri egymást, lehet úgy is játszani, hogy egymást mutatják be. Mondjuk mindenki a mellette állót. Így a létige E/3. személyű alakja is gyakorolható: „Sie ist Susi!”, csoport köszönti: „Hallo, Susi!”

Minden olyan nyelvtani gyakorláshoz, szókincshez használható, aminek bevésszítéséhez sok ismétlés szükséges. Én egy kizárólag fiúkból álló csoporttal „szambáztam”, és működött.

2. **Der-die-das Tanz** – Táncos feladat a német nyelv egyik „mumusának”, a névelőknek a gyakorlásához (Szóolgozat előtti felfrissítéshez kitűnő)

Tulajdonképpen bármilyen zene jó hozzá, aminek a tempója fokozatosan gyorsul. A csoport feláll, és megegyeznek, hogy a hímnemű főneveknél (der) előre, a nőneműeknél (die) hátra, a semleges neműeknél (das) balra lép mindenki. Ha egy sorban állnak, viccesebb a feladat, mert kis „lökődéshez” vezethet a tévedés. Elindul a zene, a tanár egymás után mondja az adott leckéhez, témakörhöz tartozó főneveket, természetesen névelő nélkül, és egyre gyorsuló ütemben, hiszen a zene is egyre gyorsabb. A diákoknak pedig a főnév névelőjének megfelelő irányba kell megtenniük a tánc következő lépését.

A jó hangulat garantált!

3. **Időhatározók** – Szóbeli gyakorlat (Nagyon alkalmas az igeidők gyakorlására, de igemódokat is lehet vele gyakorolni.)

Az óra előkészítéseként szükség van 6-7 db (a csoport létszámát érdemes figyelembe venni) A4-es papírra felírt időhatározóra (jeden Tag, einmal in der Woche, nie, selten stb.) Ezeket felragasztjuk a terem különböző részeire, a falra. Amikor játszani kezdünk, a tanár vagy

kérdéseket tesz fel: Milyen gyakran mész bevásárolni? (Wie oft kaufst du ein?) A diákok megnézik a lehetőségeket, és oda állnak, ami a leginkább igaz rájuk. Majd megválaszolják a kérdést (Ich kaufe selten ein.).

A feladat nagyon jól variálható, a diákok egymást is kérdezhetik, illetve egymásra vonatkozóan is fogalmazhatnak meg mondatokat, de dolgozhatunk kijelentő mondatokkal is, melyeknél nemcsak az időhatározóra, de például az igeidőre is kigondolhatunk szabályokat: mondjuk az általunk kért mondatot Perfektbe kell áttenni, esetleg felszólító módba stb.

Nekem mindhárom feladat bevált a tanév során, és a diákok nagyon élvezik, hogy nem kell végigülni az órát, hanem fel lehet kelni a helyükről. És közben mégis tanulnak valamit.

Név: Borosné Paku Beáta

Helyszín: Dublin

Téma: English Language + Programme for P.E. Teachers

Az Erasmus programból, Írországból (Dublinból) hozott 2 jó gyakorlat:

1. Egy kedves ír kolléganő segítségével ír steptáncot tanultunk, amit fel is vettünk videóra, és minden résztvevővel megosztottunk. Így itthon, a testnevelés órákon, érdekességképpen tanítható. A tánc, mint mozgásforma a testnevelés tananyag része, így színesebbé tudjuk varázsolni a táncos jellegű órákat.

2. A testnevelő tanárok számára szervezett képzésen megismerkedhettünk az ír nemzeti sportokkal is, úgy, mint hurling,

rock-it ball,

és gaelic football.

A hurlinghez és a rock-it ballhoz speciális ütőket kéne beszerezni, de a gaelic-hez csak egy futball-labdára van szükségünk, tehát testnevelés óra keretében megmutatható, kipróbálható. Furcsa egy játék egyébként, szinte mindent szabad, a labdát rúghatod, dobhatod, léphetsz vele 4-et (de, mint mondták, ez olyan fourish, értsd: 4 lépés „körül”, ami lehet akár 6 is...)

Név: dr. Kónyáné Csirik Ágota

Helyszín: Oxford, Lake School of English

Téma: Creative Teaching

A kurzuson, sok minden más mellett, az online oktatásban és a kontaktórákon egyaránt jól használható weboldalgyűjteménnyel gazdagodtam.

<p>http://www.dvolver.com/moviemaker/make.html</p>	<p>A weboldalon animációk készítésére van lehetőség. A tanár is készíthet, ezt emailben elküldheti a diákoknak, de akár projekt munkára is lehet használni. (10+)</p>
<p>https://www.makebeliefscomix.com/</p>	<p>Képregényeket lehet készíteni itt. A weboldal ötleteket is ad, hogyan lehet órán használni (12+)</p>
<p>https://newspaper.jaguarpaw.co.uk/</p>	<p>Újságcikket lehet itt létrehozni. Alkalmas</p>

	fogalmazás, írás gyakorlására.
https://worditout.com/	Szófelhő készítése
www.tagxedo.com	Szófelhő készítése
https://www.bbc.co.uk/learningenglish/english/features/news-report	A BBC speciális, angolul tanulóknak készített anyagai. Választható szint, terület (nyelvtan, szókincs). Autentikus forrás minden szinten.
https://www.bbc.co.uk/newsround	BBC a kamaszok érdeklődési körére szabva.
https://www.biography.com/	Ha a wikipedian kívül is informálódnánk... Hírességek életrajza, iskolai kiselőadásokhoz, projektmunkákhoz.
https://breakingnewsenglish.com/	Cikkek kész óravázlatokkal. Kincsesbánya!
https://ed.ted.com/lessons	Változatos témák, előadók. Kiváló hallás utáni értés gyakorlására, és még érdekes is!
quizlet.com	Kész kvízek, valamint saját kvízek létrehozása. Alkalmazásként letöltve be lehet állítani a szódoga időpontját, és emlékeztet nap mint nap! A feltöltött anyagból nyomtatható számonkérést generál.
http://puzzlemaker.discoveryeducation.com/	Saját szókereső, keresztrejtvény, titkosírás készíthető itt.
http://cambridgeenglishonline.com/Phonetics_Focus/	Kiejtés gyakorlása játékokkal, interaktív táblázatokkal
https://lyricstraining.com/	Szövegkiegészítés dalszövegekkel. Karaoke-ra is használható, 3 nehézségi szinten.

Név: Sipos Brigitta

Helyszín: Barcelona

Téma: „Life coaching for teachers: happy teachers for better students” & Conflict Management, Emotional Intelligence and Bullying Prevention”

A tanfolyamon egyik része – mint a címe is jelzi – a tanárok jóléte, egészsége állt a központban, különféle feladatokkal segítve az önvizsgálatot és a számvetést elméleti és gyakorlati síkon.

Az egyik ilyen többretű feladat volt, amikor először egy rajzot kellett készíteni mindenkinek saját magáról, egész pontosan az életéről: mi minden játszik szerepet benne, milyen mértékben. Formai és stílusbeli megkötés nem volt, mindenki szabadon alkothatott. A rajzok elkészülte után természetesen egyesével bemutattuk azokat, kommentáltuk, a többiek pedig reflektáltak rá. Már ez nagyon hasznos volt, hiszen kényszerítette az embert, hogy végiggondoljon egy sor dolgot az életével kapcsolatban.

Ezután következett az elméleti rész: „The Healthy Mind Platter”. Azaz, hogy minek *kellene* szerepelnie egy egészséges, kiegyensúlyozott ember életében; hogyan kellene ésszerűen beosztani az időnket, és milyen fontos lenne az arányokra figyelniük.

Ehhez a feladathoz szorosan kapcsolódott egy másik téma, ezért még ezt is megemlítem: „Life Skills”. Először természetesen ötleteltünk: egyáltalán mi az, hogy 'life skill', azután pedig megpróbáltunk összeszedni néhányat ezek közül a szkillek közül, amelyekről mi legalább is azt gondoltuk, hogy fontosak. Néhányat el is találtunk, de volt még bőven más is. Végül a teljes palettát áttekintettük és megbeszéltük. Ezt a gyakorlatot azért találtam/találom fontosnak, mert egyrészt mindenki számba veheti erősségeit és gyengeségeit, tudatosíthatja magában a területeket, ahol még fejlődnie kell, másrészt elgondolkodtató, hogy ezen készségek közül egyet sem tanítunk az iskolában, bár az ügyes tanár be tud csempészni az órájába olyan gyakorlatokat, amelyekkel fejlesztheti ezeket a tanulóknál.

(A jobb érthetőség és az egyszerűség kedvéért – hogy ne kelljen mindent részletesen leírnom – csatolok egy-egy fotót a fentiekéről.)

A tanfolyam második részén talán a leghasznosabb anyag azon videók gyűjteménye, amelyek a témával foglalkoznak, ezért ezt szeretném megosztani:

https://www.youtube.com/playlist?list=PLVZD6mJzX4gPGfI_rwPjL2SHQTxmG-TNd

A videókon a terület neves szakértői, ill. nemzetközileg elismert szerzők, példák, kísérletek láthatók. Egyet szeretnék kiemelni közülük: „Peer Mediation – Mock Mediation Session”

https://www.youtube.com/watch?v=ynBhMQDT7Kw&list=PLVZD6mJzX4gPGfI_rwPjL2SHQTxmG-TNd&index=7&t=0s

Azért gondolom kiemelendőnek, mert kitűnőnek tartom az alapötletet, hogy u.i. a diákok egyenrangú felekként, maguk között próbálhatják meg megoldani a konfliktusaikat, természetesen a mediátorok gondos kiválasztása és megfelelő felkészítése után. Ez a gyakorlat – amely pl. az USA-ban már jól működik – valamennyi résztvevő számára kedvező és hasznos, jó lenne, ha nálunk is kiépülne.